

Силабус курсу

Соціологія і психологія толерантності

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: IV , Семестр: VII

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.філос.н., ст.викладач Рудакевич О. М.

Контактна інформація

oks.rudakiewicz@gmail.com +3809801451177

Опис дисципліни

Дисципліна “Соціологія та психологія толерантності” спрямована на формування у студентів теоретико-концептуального розуміння толерантності (інтолерантності) як соціопсихологічного явища і закономірності її прояву в основних площинах соціально-психологічної проблематики: свідомості, особистості, групи, спілкування і соціальної взаємодії та на навчання студентів основам толерантних спілкування і повсякденної міжособистісної взаємодії, формування вмінь і навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності в соціально-економічному просторі.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема1. Генеза толерантності у поглядах і вченнях епохи премодерну.	Розуміння феномена толерантності в руслі найрізноманітніших інтерпретацій, у філософсько-етичних вченнях, релігійних концепціях та ін.	Питання
2 .	Тема 2. Становлення класичних концепцій толерантності як новоєвропейської універсалії.	Знання історичних аспектів становлення ідеї толерантності: толерантність в епоху Античності; толерантність в епоху Середньовіччя; толерантність в епоху Відродження	Презентації, тести
3.	Тема 3. Особливості та напрямки сучасного дискурсу толерантності.	Розуміння толерантності в контексті сучасних проблем наукового знання. Трактатування толерантності в руслі ідеально-типологічного, епістемологічного, ксенологічного, конфліктологічного та ін. підходів	Питання
4.	Тема 4. Філософські та соціальні засади толерантності.	Розуміння соціального значення толерантності, толерантності і онтологічної безпека, соціокультурної автентичності, духовної	Тести, питання

		автономії. Знання типів толерантності.	
5.	Тема 5 Толерантність як риса світоглядної позиції.	Рефлексувати основні помилки психологів-початківців та етичні труднощі, що виникають у процесі професійної взаємодії з клієнтом	Питання, МКР
6.	Тема 6. Моральна цінність толерантності та проблема її меж.	Розуміння морального виміру толерантності та моральних аспектів глобальних проблем сьогодення. Знання суб'єктів, об'єктів та предмету толерування. Усвідомлення меж толерантності	Питання
7.	Тема 7. Психологічні передумови та виклики толерантності.	Знання методів і прийомів попередження конфліктів в мультикультурному середовищі, в середовищі великих і малих соціальних груп, на рівні міжособистісних стосунків окремих людей.	Тести
8.	Тема 8. Толерантність як інтегральна особистісна характеристика	Знання толерантності як особистісної характеристики індивіда, її психологічної структури покомпонентної будови; показників толерантності, рівнів її прояву.	Тести
9.	Тема 9. Індивідуальна психологія толерантності: класичні та сучасні парадигми психології особистості.	Розуміння толерантності в контексті основних парадигм психології, знання психологічних механізмів її формування.	Питання, МКР

Літературні джерела

- 1.Абетка інклюзивності і толерантності: ГО "Соціальна синергія"; ред. Маріанна Онуфрик; [Б.м.] : Теза, 2020.32 с.
- 2.Верховенство права і толерантність : навч. посіб; ред. Дмитро Олександрович Вовк, Дмитро Сергійович Бойчук. Харків : Лисенко І. Б., 2021.170 с.
- 3 .Вітакультурна методологія: антологія. До 25- річчя наукової школи професора А.В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 980 с.
- 4.Довідник безбар'єрності. <https://bf.in.ua>.
- 5.Кузьменко Раїса Іванівна Толерантність в людському бутті: екзистенціальні та ґендерні виміри: дис д-ра філософії. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2020. 200 с.
- 6.Методологія і психологія гуманітарного пізнання. До 25- річчя наукової школи професора А.В. Фурмана : колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.
- 7.Смазнова І.С. Агресія і толерантність: філософсько-правовий дискурс: монографія. Одеса: Фенікс, 2021.378 с.
- 8.Терещенко К.В. Психологія розвитку толерантності персоналу освітніх організацій: монографія. Київ: Компринт, 2020.415 с.
- 9.Турунен Арі. Забуті історії міст: як багатство та культурний розвиток здобуваються толерантністю; пер. Софія Цисарева. Львів : Вид-во Анетти Антоненко, 2021 279 с.
- 10.Фурман А.А. Психологія смисложиттєвого розвитку особистості : монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 508 с.
- 11.Фурман А.В., Шаук О.Я. Методологічні підходи до сутнісного пізнання толерантності у форматі

гносеолого-ноуменологічного напрямку філософування. Вітакультурний млин. 2018. Модуль 20.с. 28-50

12.Фурман А.В, Шаук О.Я. Методологічні підходи до сутнісного пізнання толерантності у рамках психосоціального теоретизування. Психологія і суспільство. 2019. № 2.с.5-27.

13.Фурман А.В. Теоретична модель особистісного прийняття людини людиною. Психологія і суспільство. 2020. №1.с.56-77.

14.Фурман Анатолій, Шаук Ольга. Постання психософійного дискурсу толерантності. Психологічні перспективи. Psychological prospects. 2021. Випуск 38.с.230-242

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (7 занять, 7 оцінок). Модульний контроль проводиться на 4 практичному занятті, оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів,		Оцінювання розробленого та проведеного тренінгу, задля покращення показника інтелектуального потенціалу. Участь у тренінгах -10 балів	Оцінювання індивідуального завдання виконаного студентом (згідно запропонованого переліку тем-10 балів).

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом